

Kiekvienas Įrašykim Bent Kelis Naujus Narius į SLA

“TURIM VEIKTI AMERIKOS LABUI”

PREZIDENTO L. B. JOHNSON MINTYS
LAIKRAŠTININKAMS

Rugpjūčio pradžioje į Baltuosius Rumus Washingtono buvo pakviesti neanglų kalba leidžiamų Amerikoje laikraščių redaktoriai. Pasveikines susirinkusius laikraštinkus, prez. L. B. Johnson savo turininga kalba pareiškė daug gražių minčių, išskeldamas neanglų kalbos spaudos reikšmę ir jos uždavinius. Tarp kitko pažymėjo:

“Keturi šimtai laikraščių ir žurnalų, leidžiamų trimis dešimtimis kitų negu anglų kalbų, patenka į daugiau kaip penkis milijonus amerikiečių namų. Jūs ir jūsų pirmataikai padarė daug mums suvienyti, suvesti draugėn, kaip vieną liaudį ir vieną tautą. Todėl aš kviečiau jus šiandien šičia. Šis metas yra didi valanda mūsų tautos istorijoje. Mes toli atėjome drauge. Turim progą žengti toli pirmyn.

“Iš Amerikos vadovybės kiekvienoje jos pakopoje dabar reikalaujama veikti Amerikos vienybės labui ir veikti prieš Amerikos susiskaldymą. Tai ne naujas darbas. Tai mūsų seniausias darbas.

“Keturi dešimtys trys milijonai atvyko iš septynių dešimčių kraštų. Jie daug mums atnešė. Jie daug rado sau ir savo įpėdiniams. Bet, kiekvienai grupei buvo sukurti laimėjimų dėka Amerikos valios ir pastangų būti vienybėje. Vienybė uždarė išnaudojamų dirbtuvių duris ir atidarė progų duris. Vienybė uždarė šimtmečio pradžios lindynės ir atvėrė šimtmečio vidurio priemiesčius. Vienybė tarė ‘ne’ antrarušei pilietybei ir tarė ‘taip’ vienušei visų mūsų žmonių pilietybei, neatšizvelgiant kilmės ar protėvių, vėliau ar pažiūrų, religijos ar rasės skirtumų.”

Toliau prezidentas pabrėžė, kad kiekvienam tenka pareiga ir turime veikti ryžtingai mūsų visuomenės vienybės labui, žmonių gerovei, garbingai ir teisingai taikai pasiekti, o taip pat, kad “Amerikos vienyjimo, mūsų krašto išlaikymo uždavinys negali būti atliktas vieno Baltuosiuose Rumuose esančio žmogaus. Man reikia jūsų, kiekvieno amerikiečio, pagalbos.” — kalbėjo prezidentas.

KIEKVIENAM TURI BUTI UŽTIKRINTA NAUDOJIMASIS KONSTITUCINĖM TEISEMIS. Tuo klausimu prezidentas pasakė:

“Kaip visų žmonių prezidentas, aš esu nusistatęs veikti, kad kiekvienam asmeniui būtų užtikrinta galimybė naudotis visomis konstitucinėmis teisėmis ir vienodomis galimybėmis, kas yra jo, kaip Amerikos piliečio, prigimtinė teisė. Esu pasiryžęs panaudoti visas turimas priemones užtikrinti, kad tie, kurie teisių reikalauja, ir tie, kurie jas neigia, palenktų savo aistras ir taikingai paklustų šalies įstatymams.

“Mes turim veikti prieš skurdą, prieš prietaringumą,

Turim veikti, kad būtų daugiau ir geresnių uždabių, geresnių mokyklų, geresnių miestų, geresnės aplinkos, geresnės ateities jauniems ir seniems. Tai yra darbas, kurį nuolat turim dirbti. Tai darbas, kurs išpildys svajones nusprendusių atvykti ir gyventi mūsų šalyje, pašvenčančių didžius savo talentus Amerikos idealui laimėti. Tai yra darbas, įmanomas tik vienybėje ir taikoje.”

VISŲ UZDAVINYS

Prisimines, kad prieš 30 metų pradėjus visuomeninį darbą, kur laikraščiai buvo leidžiami septyniomis ar aštuoniomis kalbomis, prezidentas nurodė, kaip jo tėvas kovojo prieš antrašilę pilietybę, kada vienas kitas buvo užsėdęs stoti prieš atvykėlius. Dabar taip pat jam, kaip prezidentui, tenka ginti visų amerikiečių teises, orumą ir garbę. Tai didelis uždavinys, bet “jis ne mano vieno. Tai ir jūsų uždavinys. Jūs esat gerbiami savo bendruomenėse, kuriems tarnaujate. Jūsų pavyzdys, kurs bus sekamas. Iš jūsų pastangų kils kitų pastangos. Jūsų pagarba įstatymui ir tvarkai, jūsų pagarba žmogaus teisėms gyvens ilgai po jūsų gyvenimuose, kuri šie šie laikais siekia jūsų vadovavimo.

“Šis metas yra didis metas Amerikai, didžios progos valanda. Tai yra metas suvienyti ir toji vienybė žengti drauge pirmyn laimėti pergalę prieš antrašilę pilietybę ir tarė ‘ne’ antrarušei pilietybei ir tarė ‘taip’ vienušei visų mūsų žmonių pilietybei, neatšizvelgiant kilmės ar protėvių, vėliau ar pažiūrų, religijos ar rasės skirtumų.”

Toliau prezidentas pabrėžė, kad kiekvienam tenka pareiga ir turime veikti ryžtingai mūsų visuomenės vienybės labui, žmonių gerovei, garbingai ir teisingai taikai pasiekti, o taip pat, kad “Amerikos vienyjimo, mūsų krašto išlaikymo uždavinys negali būti atliktas vieno Baltuosiuose Rumuose esančio žmogaus. Man reikia jūsų, kiekvieno amerikiečio, pagalbos.” — kalbėjo prezidentas.

Herbert W. Klotz, Dept. of Commerce, Assistant Secretary for Administration.
Danjel M. Luevano, Dept. of the Army, Assist. Secy. for Installations and Logistics.
Ivan Nestingen, Dept. of Health, Education & Welfare, Under Secretary.
Esther Patersen, Dept. of Labor, Assist. Secretary.
George Reedy, The White House, Press Secy. to the President.
Lee White, The White House, Assoc. Special Counsel to the President.
Jack J. Valenti, The White House, Special Consultant to the President.
Horace Busby, The White House, Special Assistant to the President.

PREZIDENTO RINKIMAMS DEMOKRATAI NOMINAVO L. B. JOHNSON

Demokratų partijos konvencija, kuri vyko praėjusią savaitę Atlantic City, N. J., aklamacijos budu kandidatu į prezidento rinkimus nominavo Lyndon B. Johnson. Pats L. Johnson į viceprezidentus pasirinko senatorių H. Humphrey.

Prez. Johnson konvencijoje buvo džiaugsmingai sutiktas ir sveikintas. Taip pat jis ten paminėjo savo 56 gimtadienį.

Priimtoje demokratų partijos platformoje yra minimos ir paverptos tautos, apie kurias sakoma:

“TEGUL SKAMBA MUSŲ DAINOS PO ŠALIS PLAČIAUSIAS”

Tais Maironio žodžiais Ruta Lee-Kilmonytė, Hollywoodo aktorė, pradėjo programą. Lietuvių Diena labai gerai pavyko. Didingas lietuvių pasirodymas New Yorke. Dalyvavo apie 20,000

New York Times rašo, kad lietuviai gerai atžymėjo savo Dieną ir net karštas oras nepalaužė šokėjų pasiryžimo. Šios rašo, kad dalyvavo 800 šokėjų, 1,400 choristų - dainininkų ir apie 16,000 lietuvių,

Kitame kambaryje kiekvienas laikraštinkas prezidento buvo pasveikintas. Toliau visi svečiai valgomajame pavaišinti užkandžiais ir gėrimais.

Priėmimo dalyvavo daugiau šimto laikraštinkų. Lietuvių spaudą atstovavo: dr. P. Gri-gaitis — “Naujienas”, V. Rastenis — “Dirva”, G. Krivickienė — “Drauga”, kun. P. Baniunas — “Darbininkas”, M. Zujus — “Garsas”, V. Tysliavienė — “Vienybė”, A. Sodaitis — “Tėvynė.”

Prez. L. B. Johnson, priimdamas neanglų kalbos laikraštinkus, parodė svetimom tautybėm gražų gestą ir tiek savo, tiek Amerikos vyriausybės didelį palankumą kitų kalbų spaudai.

“Mes prisizadame . . .

“Skatinti visomis taikingsomis priemonėmis didėjančią nepriklausomybę tautų, gyvenančių komunisto valdžioje, ir pagreitinti atėjimą dienos, kada Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija ir kitos paverptos tautos pasieks piln laisvę ir apsisprendimą. Mes apgalvestaujame komunistų priespaudą prieš žydus ir kitas mažumas.”

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

“Mes prisizadame . . .

kubas Stukas perstatė Rutą Lee Kilmonytę ir ji programą pradėjo žodžiais “Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias”. Buvo atvykus Bobo Rockefellerienė (Ieva Paulekiutė) ir pasveikino lietuvius. Gražią kalbą pasakė senatorius K. B. Keating. Lietuvos atstovas Washingtono buvo atvykęs ir pasakė labai gražią kalbą, kurios dalį New York News pakartojo.

Iš Amerikos Balso buvo atvykę ved. dr. K. Jurgėla ir P. Labanauskas.

Jungtiniam chorui dirigavo Alice Stephens, Algirdas Kačanauskas, Vaclovas Verikaitis, Jeronimas Kačinskas ir tautinių šokių orkestrui — Vytautas Strolia.

Programos eigoje buvo pagerbtas pirmosios dainų dienos, kuri įvyko prieš 40 metų Kaune, organizatorius prof. J. Zilevičius.

Sventės išvakarėse New Yorke 69 Regiment Armory erdvioje salėje įvyko susipažinimo vakaras. Dalyvavo apie 3,000 lietuvių. Svarbiausią programos dalį sudarė draugiškos krepšinio rungtynės tarp Amerikos lietuvių rinktinės, grįžusios po didelių laimėjimų iš Australijos ir Rytų Apygardos rinktinės. Ašku laimėjo “australiai” santykiu 84-67.

Sokiai tęsėsi iki vėlumos. Grojo studentų korporacijos Neo Lithuania orkestras, atvykęs iš Chicago.

Komiteto sunkus darbas suruošti Lietuvių Dieną tikrai gerai pavyko.

A. S. Trečiokas

BRANGSTA MAISTAS

WASHINGTON. — Šią vasarą kiek pakilo maisto kainos, ypač mėšai, vaisiams ir daržovėms. Kainų indeksas yra pakilęs 108,3, tai reiškia, kiek galėjai tokių prekių nupirkti 1959 m. už 10 dol., dabar jau reikia mokėti už tą patį kiekį \$10.83.

KYLA UZDARBIAI

LONDON. — Anglijoj laike paskutiniųjų šešių mėnesių savaitinis darbininkų atlyginimas pakilo \$2.45. Vidutinis darbininko savaitės uždarbis ten yra \$49.34.

VAZUOK ATSARGIAI

CHICAGO. — National Safety Council spėjo, kad Darbo Dienos šventės savaitę eismo nelaimės gali žūti nuo 490 iki 590 žmonių. Tas apskaičiavimas apima dienas nuo rugsėjo 4 iki rugsėjo 7 d. vidurnakties. Taigi, kiekvienam keliuose tenka laikytis didelio atsargumo ir tuo sumažinti nelaimių skaičių.

PADEDANTI “ĮTVIRTINTI” SANTVARKĄ

Lietuvų pasirodžius Liūnės Janušytės fejtonų rinkiniui “Iki pasimatymo”, jį “Tiesoje” birž. 25 d. vertindama V. Žilinskaitė pripažino, kad geriausi Janušytės fejtonai esą sukurti dar nepr. Lietuvos laikotarpiu. Pasigėrėjimą ke-

SLA PREZIDENTO POVILAS DARGIO KREIPIMASIS

Praėjusiam SLA seime buvo pareikšta daug gražių minčių ir siūlymų mūsų organizacijos labui. Nemaža buvo kalbėta ir apie Susivienijimo pagrindinį reikalą — jo plėtimą, ypač siekiant sutelkti jį daugiau jaunimo.

Tuo svarbiuoju darbu, kaip visada, pirmoje vietoje rūpinasi Susivienijimo veikėjai. Daugelis jų dalyvavo organizacijos seime kaip delegatai ir todėl visai pagrįstai senieji SLA prezidentas Povilas P. Dargis kreipėsi į delegatus šio turinio laišku:

“Man buvo labai malonu matyti Tamstą delegatu SLA 53-čiame seime, Wilkes-Barre, Pa.

“Seimui praėjus, artinantis rudenii, turime ir vėl imtis darbo. Turime pasistengti gauti naujų narių, kurie užpildytų vietas tų, kurių netenkame.

“Kuopa, išrinkdama Tamstą delegatu, pareiškė Jums didelį pasitikėjimą ir pagarbą.

“Giliai įvertindamas Tamstos veiklą, kreipiuosi į Jus prašydamas prirašyti bent kelius naujus narius į SLA, taip pat prašau paraginti ir kitus.

“Apvainikuokim šį ‘NAUJOSIOS AUŠROS’ vaju šimtais naujų narių. Linkėdamas Tamstai geros kloties, lieku laukdamas atsakymo.”

PAUL P. DARGIS, SLA Prezidentas

Turime laukti, kad Susivienijimo prezidento kreipimasis neliks be atgarsio ir seimo delegatai parodys naujo gyvumo vajuos darbą. Bet kartu reikia nepamiršti, kad narių telkimas galės būti našesnis tik tuomet, jei į tą darbą jungsis daugiau talkininkų. Štai ir prezidento laiške yra sakoma “prašau paraginti ir kitus”, vadinasi, laiškas ne tiesioginiai liečia visus narius, kurie nuosirdžiai dirbujasi ir siekia stiprinti organizaciją. Todėl kiekvienas jauskime gyvą reikalą patalkininkauti delegatams besirūpinantiems įrašyti į vietos kuopas daugiau naujų narių.

SLA kuopos šiandien yra tapusios mūsų tautinio ir kultūrinio veikimo židiniais. Jų veikla yra labai svarbi visai lietuvių visuomenei. Bet jų veikimui palaikyti ir didesniems darbams atlikti kuopoms tenka papildyti savo jėgas. Dabar naujai paskatinti organizacijos prezidento, pasistenkime įrašyti į Susivienijimą daugiau mūsų tautiečių ir tuo įjungti juos į organizuotą visuomenę lietuvių naudai.

NAUJOSIOS AUŠROS VAJUS VYKSTA IKI NAUJŲ METŲ

SLA Pild. Taryba ir Vajaus Komisija poseiminiame posėdyje nutarė, kad

Naujosios Aušros Vajus turi būti vykdomas iki Naujų Metų. VISOS SĄLYGOS ir iki šio laiko veikusios taisyklės naujiems nariams VEIKIA IR TOLIAU.

Organizatoriai prašomi nenutraukti šio Vajaus darbų, nes jiems taikomos tos pačios privilegijos ir sąlygos, kokios jau paskelbtos ir veikia. Ypatingai svarbu organizatoriams, kad jie gali pasinaudoti SLA Pilsio Namu Atlantic City, N. J. nemokamais kambariais tomis pačiomis sąlygomis, kokios nurodytos SLA

Organizatorių Vadovylyje.

Brangūs Veikėjai, nepraleiskit progų gauti naujus narius. Vasaros metu mes visi sutinkame daug lietuvių. Kai tik pasitiks geras proga, pakalbinkit kiekvieną jų įstoti į SLA, gauti gerą apdraudą ir dalyvauti stambiausioje lietuvių patrioėje organizacijoje, kuri apjungia įvairių pažiūrų ir skirtingų įsitikinimų gerus ir garbingus lietuvius.

ORGANIZATORIAI, jūsų kilniame lietuviškame darbe linkime geriausio pasisekimo!

lianti autorės pilietinė draša “buržuazinės valdžios” metais. Iš Janušytės ankstyvųjų kurinių ir dabartiniai satyriškai galį pasimokyti meninio meistriškumo. Dabar Žilinskaitė džiaugiasi, kad Janušytė tē be gailės išjuokusi “buržuazinės” Lietuvos šaulius, “bešukaujančius apie Vilniaus vadavimą” biznierių, karjeristų ir pan.

Pokario metų kuryba jau menkesnė — temų ratas esąs susiaurėjęs, taikiniai — ant-račiai, o juk, pagal Žilinskaitę, ir dabar visuomenėje rasi parazitų, karjeristų, mies-čionių.

ELTOS BIULETENIS ISPANŲ KALBA

Birželio mėn. ispanų kalba Argentinoje išleistas ELTOS biuletinis turėjo gražų pasisekimą. Argentinos, Urugvajaus ir Venezuelos laikraščiai plačiai panaudojo biuletinio medžiagą, palankiai rašydami apie Lietuvą. Vieni laikraščiai skelbė tiesiog žinias iš biuletinio, kiti naudojosi ELTOS medžiaga ir savo vardu dėjo atskirus straipsnius. Lietuvos spaudos atšae ir ELTOS redaktorius K. Cibiras čia daug ir nuosirdžiai pasidarbovo.

Tėvynė

Lithuanian Weekly
Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance
of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR
BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States ----- \$4.00
To Foreign Countries ----- \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs
raštai redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikraš-
čio numeriu išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti
senasis adresas ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija
neatsako.

Darbo Dienos šventė

Jau 82 kartą milijonai A-
merikos darbininkų mini dar-
bo dieną. Pirmą kartą šioji
šventė buvo minėta 1882 m.
rugsėjo 5 d. New Yorke. Nuo
tada ji pasklido po visą Ame-
riką ir yra tapusi visos šalies
darbo žmonių švente. Anais
laikais prie Labor Day įvedimo
daug pasidarbavo Peter
J. McGuire, darbo sąjungos
vadas, kovotojas už 8 valan-
dų darbo dieną.

Pats McGuire apie darbo
dieną yra pasakęs, kad tai
nėra joks karinės garbės ar
kovos laimėjimo šventimas,
bet toji diena yra pašvęsta
taikai, civilizacijai ir indus-
trijos triumfui. Ir tikrai,
Amerikos darbininkai, turėda-
mi konstitucijos garantuotą
pilną laisvę kovoti už geres-
nes darbo sąlygas ir žmoniš-
ką atlyginimą, pasiekė dide-
lės gerovės ir savo darbu iš-
kėlė Ameriką į pirmąsias pa-
saulyje valstybes.

Šiandien šios šalies darbo
žmogus yra geriausiai pasau-
lyje aprūpinamas darbininkas
ir todėl apie Labor Day visai
pagrįstai galim sakyti, kad ji
yra visų dirbančiųjų gražių
laimėjimų ir džiaugsmo šven-
tė.

Istorinė Tautos šventė

Šiais metais kita diena po
Labor Day — Rugsėjo Aštun-
toji, mums lietuviams taip
pat yra brangi, kaip tautos
šventė. Jos kilmė yra istori-
nė ir siekia senosios Lietuvos
valstybės laikus. Iš istorijos
žinome, kad Vytautas Didysis
1430 m. rugsėjo 8 d. turėjo
vainikuotis Lietuvos karaliumi
ir tuo parodyti pasauliui pil-
ną valstybės savarankiškumą,
ypač visišką unijinių san-
tykių nutraukimą su Lenkija.

Taigi, daugiau kaip prieš
500 metų Vytautas Didysis
kėlė Lietuvos politinės nepri-
klausomybės idėją, už kurią
ir šiandien kovoja mūsų tau-
ta. Todėl Rugsėjo Aštuntosios
prasmė yra labai gili. Tokios
šventės minėjimas turi dar
daugiau stiprinti mūsų pasi-
ryžimą atgauti tautai laisvę
ir atkurti Nepriklausomą Lie-
tuvos valstybę.

A. Sd.

Lowell, Mass.

Po vasaros atostogų SLA
173 kuopos susirinkimas bus
rugsėjo 6 d., sekmadienį, 3
val. Visi nariai ir narės ma-
lonėkit dalyvauti ir užsimokė-
ti mokesčius. Visus kviečia
valdyba.

L. Petkevičius, secr.

LIETUVIAI DALYVAUJA PROGRESO PARODOJ CLEVELANDE

Rugp. 28 d. Clevelande pra-
sidėjo vienuolikos dienų did-
lė Progreso paroda. Parodoj
visas 11 dienų veikia lietuvių
skyrius, kurį įrengė L. M. Bi-
rutės draugija. Jos pirminin-
kė yra plačiai žinoma a. a.
generolo Nagevičiaus žmona,
Vera Nagevičienė. Šis lietuvių
dalyvavimas yra susijęs su
tautybių Centro organizacijos
rengiamomis kasmet iškilme-
mis, pagerbimui ateivių, ta-
pusių JAV piliečiams.

Kita lietuvių dalis toje pa-
radoje yra dalyvavimas tauti-
nių Kultūrinių Darželių Fede-
racijos rengiamoje dienoje.
Ta metinė kultūrinių darželių
šventė, paprastai rengiama
vasaros metu kultūriniuose
darželiuose, šį kartą darželių
federacijos buvo pakviesta
savo programą pravesti di-
džioje naujoje miesto konven-
cijų salėje.

Lietuvių Kultūrinis Dar-
želis gerai žinomas SLA nariams,
nes per dvejetą metų Clevelan-
de: 1936 ir 1958 m. SLA
yra prisidėjęs stambia suma
pinigų Liet. Darž. įrengti. Už-
tai darželyje yra pasodintas
Susivienijimo ažuolas, kuris
užaugo didelis.

Liet. Kult. Darž. Sąjunga
pradėjo veikti 1929 m. 1933
metų vasarą, dalyvaujant žy-
miam SLA nariui, Lietuvos
ministrui Washington B. K.
Balučiai pastatytas pirmutis
paminklas — dr. Jono
Basanavičiaus biustas.

Darželis baigtas įrengti
1936 metais. Dr. Vinco Ku-
dirkos biustas pastatytas 1938
m. Poeto Maironio biustas —
1961 m. Tuo Liet. Kult. Darž.
baigtas įrengti. Prieš tai Clevelan-
do lietuvių moterys de-
dikavo fontaną D. L. Kunig.
Birutei. Gedimino Stulpai yra
Darželio pagrindinis vaizdas.

PROGA APLANKYTI DARŽELĮ

Parodos metu, lankydami
Lietuvių skyrių ir pasigerėda-
mi programomis, atvykę iš
kitur svečiai, turės progą apl-
ankyti Lietuvių Darželį. SLA
nariams bus įdomu patirti,
kad prie Liet. Darž. įrengi-
mo ir vadovavimo darbuosvi
ir darbuojasi SLA 14 kp. na-
riai, greta kitų veikėjų ir or-
ganizacijų.

Darželio Sąjungos valdyboj
nuo pat pirmų dienų veikęs
14 kuopos narys, buvęs Dir-
vos redaktorius, K. S. Karpius,
sekretoriauvis per eilę
metų, išgavo Darželiumi iš Lie-
tuvos dr. Basanavičiaus ir
dr. Kudirkos paminklų kopij-
as ty, ką stovėjo Kaune. Pa-
minklų kopijas gavo kaip do-
vanas — nuo Šaulių Sąjungos
ir nuo Karininkų Ramovės.
Dr. Kudirkos paminklo pasta-
tymo iškilmei Karininkų Ra-
movė buvo atsiuntus ir savo
atstovą, Mjr. Simą Narušį su
žmona.

Darželio Sąj. iki šiol pirmi-
ninkavo SLA 14 kp. narys
Jonas Brazauskas. Jam susir-
žimą pirminku išrinktas K.
S. Karpius. Fin. sekretorė yra
14-tos kuopos narė ir veikėja
Marė Miščikienė. Išdinininkas
yra 14 kuopos veikėjas An-
tanas Šimkunas. Taigi, svar-
biausi valdybos nariai yra
SLA 14 kp. veikėjai.

SLA nariams iš plačių apy-
linkių patartina apsilankyti
Clevelande tos parodos proga,
ir atsivežti savo gimines bei
draugus ir naujus ateivius.

Lietuvių Komitetas

SLA 20 Moterų kuopa at- sventė Onos vardadienį

Liepos 26 d. SLA 20 Mo-
terų kuopa suruošė Onos var-
dadienio popietę savo narės
Onos Jarašūnienės namuose.
Dalyvavo nemažas clevelan-
diečių būrelis ir 4 Onos: Ona
Čiurlionienė, Ona Jarašūnio-
nė, Ona Karpienė ir Ona Mi-
kulskienė — Čiurlionio an-
samblio kanklių grupės vado-
vė ir instruktorė, lietuviškų
kanklių muzikos žinovė. Mi-
kulskienė yra paruošusi jau
nemažą skaičių jauniosios kar-
tos kanklininkių ir net moky-
tojų.

Visos Onos kuopos valdy-
bos buvo pasveikintos su gė-
lėmis, o Mikulskienė, įverti-
nant jos sėkmingą tautinį
darbą, buvo įteikta specialiai
Kazio Budrio pagaminta lėkš-
tė, dekoruota kanklių instru-
mentu ir jos monograma. Pa-
linkėta jai ir toliau, kiek jė-
gos leis, dirbti lietuviškos
muzikos srityje. O Mikulskie-
nė 25 metai vadovauja Čiur-
lionio Ansamblio kanklių gru-
pei ir pati dainuoja savo vy-
ro Alfonso Mikulskio vado-
vaujamame chore.

Malonioji Onutė susilaukė
daug dėmesio iš svečių ir
Clevelando visuomenės. Raš-
tu sveikino LB I apyl. valdy-
ba ir telegrama p. Plechavi-
čienė. O. Karpienė perdavė
žodinius sveikinimus Sofijos
Smetonienės, Veronikos Na-
gevičienės, Juzefos ir Stepo-
no Nasvyčių. Žodžių sveikino:
Verbylienė savo ir Floridos
lietuvių vardu, Kazys Kar-
pius, Clevelando Liet. Tauti-
nės Sąjungos vardu ir Sala-
sevičiai.

Svečiams besivašinant, šios
kuopos moterys, padedant
viešnioms, padainavo specia-
liai kuopos pirmininkės Jad-
vygos Budrienės sukurtą O-
nutė ir Alfonsui Mikulskiams
dainą. Sekmadienio popietę
buvo praleista labai jaukioje
nuotaikoje. Kuopa pasigedo
kuopos steigėjo Vlodo Braziu-
lio.

Kuopos valdyba reiškia pa-
dėką namų šeimininkei Onai
Jarašūnienėi, visiems atsilan-
kusiems svečiams ir Benedik-
tiui Garlauskui, Jonui Nas-
vyčiui ir Antanui Juozaičiui
už malonų talkininkavimą bei
visokerioją paramą, visoms
kuopos narėms už ypatingai
gražų ir darnų bendradarbia-
vimą.

Jadvyga Budrienė

Postostoginis susirinkimas

Visuotinis SLA 136 kuopos
narių susirinkimas kviečiamas
rugsėjo 13 d. 12:30 Lietuvių
salėje. Labai prašoma mokes-
čių bei kitus reikalus atlikti
su finansų sekretoriumi anks-
čiau, kadangi posėdžio metu
nebus leidžiama trukdyti.

Išklausysime pranešimo a-
pie puikiai praėjusį SLA sei-
mą. Taip pat bus atskatinėja-
ma ir j klausimus. Be to,
svarstysime, kaip pagyvinti
Naujosios Aušros vajuos pri-
ešmes, labiau besistengiant
surasti ir pakviesti prisirašy-
ti prie broliško, visiems bran-
gus Susivienijimo, daugiau
clevelandiečių — suaugusių,
jaunimo ir vaikų.

Kita sritis, viešas mūsų
kuopos parengimas spalio 10
dieną, irgi jau verčia susiru-
pinti ir nedelsiant apgalvoti,
kuo kiekvienas narys galės
buti naudingas, bet kurioje
programos dalyje. Parengia-
muosius žingsnius reikia tuo-
jaus pradėti.

Laukiama visų narių atsil-
ankymo ir aktyvaus dalyva-
vimo.

Vladas Brazilius

Pittsburgh, Pa.

Seven weeks have passed
since the Lithuanian Alliance
Convention was held in Wil-
kes-Barre, Pa. The Pittsburgh
delegates have only cere-
monious expression of approba-
tion for the president, officers,
committees and newspa-
per editors for the well plan-
ned Convention. We are es-
pecially delighted that the
English language, as well as
the Lithuanian, will be used
in all our business letters of
importance, from headquar-
ters. I think this will encour-
rage more American-Lithua-
nians to become members.

Mr. and Mrs. Paul Dargis
invited the Pittsburgh dele-
gates, their husbands and a
few Sandara's friends to their
home, Sunday Aug. 16, 1964.
A more gracious host and
hostess would be hard to
find. It was a gala affair, the
food and beverages were plen-
tiful and delicious. The con-
versation gay and nostalgic.
Since almost all were Ameri-
can-born of Lithuanian de-
scent, this coherent group
wanted to learn more of our
Lithuanian history and cul-
ture.

Fifteen people gave birth
to a new Pittsburgh Organiz-
ation, called "Tėvynės Mylė-
tojų Draugija", lodge 1. For-
tunately we have Paul Dargis
as a member, who has excel-
lent interpretation and im-
pressionism of the Lithuanian
language, its history and its
culture. We hope to have a
fruitful organization. Since
this was a festive occasion,
we nominated officers and
transacted very little business.

The following nominated
officers and members: Pres.
Gertrude Dargis, Vice Pres.
Nellie Evans, Secretary Paul-
line Bagdonas, Treas. Julia-
na Comley, Trustees: Viola
Stanny, Bettie Zilinskas, Mary
Zdankus, Milton Comley, An-
geline Marmokas, Historian
Paul Dargis, Members: Geo.
Zilinskas, Lambert Stanny,
Stanley Martineau, Mr. and
Mrs. Stanley Bakanas.

The next meeting will be
at the home of Mr. and Mrs.
Stanley Martineau, R. D. 1,
Mars, Pa., Sunday, Septem-
ber 27, 1964.

Mrs. Nellie Evans

Waterbury, Conn.

SLA 4 apskrities tradicinė
gegužinė gerai pavyko

SLA 4 apskr. rugp. 2 d.
tradicinė gegužinė gerai pavy-
ko. Ji buvo Bellevue Lake
Grove Park, Waterbury. Anks-
čiau daug svečių į apskri-
ties išvykas atvažiuodavo spe-
cialiais busais, dabar — da-
giausiai atvyko automobiliais.
Tik iš Ansonijos dar ir busas
su svečiais atvažiuo. Mat,
ansoniečiai, grįždami iš pra-
mos, nori bendrai dainuoti.
Busą suorganizavo S. Buja-
nauskas ir J. Radzevičius.

J vakarą salėj buvo išpildy-
ta programa. Jai vadovavo
SLA 4 apskr. pirm. St. Buja-
nauskas, Crystal Bells orke-
strui grojant, SLA 378 kuopos
jaunuolių ansamblis "Vijur-
kas" iš New Haven, vadovau-
jami Linos Mikalavičiūtės, la-
bai vykusiai pašoko kelis tau-
tinius šokius. Jų pasirodymas
visiems labai patiko.

Pakviestas jaunuolių kuo-
pos pirmininkas Vytautas Su-
šinskas tarti žodį, pareiškė
visiems prisidėjusiems prie

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS,
VINČAS TERČIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

SVEIKATOS APTARNAVIMAS PRAMONĖJ

DR. VINČAS TERČIJONAS

Ilgą laiką buta nuomonės,
kad dėl gero verslo yra svar-
bu rūpintis laikyti tvarkoje ir
taisyti tik dirbtuves ir maši-
nas ir nurašyti jų vertę dėl
susidėvėjimo arba amortiza-
cijos. Pastarais metais sten-
giamasi laikyti darbininkus ge-
roji sveikatoj ir aprūpinti jų
nedarbingumą ir senatvę. Da-
linai dėl apdairumo atsakin-
gu darbdavių, dėl pastangų
profesinių sąjungų arba dar-
bo unių ir dėl išleidimo fe-
deracinių ir valstijų įstatymų
dauguma darbininkų dabar
gauna atlyginimą už nedar-
bingumą ir senatvę pensiją.

Didesnėj pramonėj, o dali-
nai ir mažesnėj, šiais laikais
darbininkam suteikiamas svei-
katos draudimas. Sveikatos
aptarnavimu daugely pramo-
nės šakų pradėta rūpintis po-
nelaimingų įvykių. Kalkuriose
pramonės šakose taip ir pa-
siliko iki šiol; o kitose dar-
bininkai ir jų šeimos nariai
įgijo pilną sveikatos aprūpi-
nimą pas gydytoją ir ligoni-
nėj, o kitose srityse tai uži-
ma vidurj tarp tų dviejų ri-
bų.

Gera medicinos pagalba
pramonėj apsimoka tiek dar-
baviams, tiek darbininkam. Tai
paaiškėjo Antro pasaul. karo
metu, kai darbo pralaidimai
dėl ligų fabrikuose su bloga

medicinos pagalba siekė nuo
4 iki 6 procentų dienai, o su
gera medicinos pagalba tik
2-3 procentus.

Pramonėj sveikatos tarny-
ba turi šiuos tikslus: 1) ap-
rupinimą ir priežiūrą nuo ty-
ligu ar sąlygu, už kurias at-
sakingas darbdavys, kaip an-
tai silikozė (dėl ilgalaikio si-
likatų smulkių dalelių įkvėpi-
mo), apsinuodymas švinu, ir
nelaimingi įvykiai, už kuriuos
labiau atsakingas darbdavys; 2) sveikatos patikrinimas kan-
didatų įieškančių darbo ir
profarpiais ty, kurie jau dir-
ba; 3) palaikymas tinkamam
lygy sanitarinių ir higienos
darbo sąlygu; 4) priežiūrė įs-
taigoj saugumo priemonės,
kad išvengt ir perspėt nelai-
mingus įvykius; 5) apsaugot
darbininkus fabrike nuo su-
sigrimimo apkrečiamom ligom;

6) priežiūra ir apsauga nuo
mažesnių sveikatos sutrikimų,
nors jie neturėtų ryšio su už-
siėmimu ir neklaido tarnau-
tojai tėti jo darbą; 7) dėti
pastangas statyti darbininkus
prie tokio užsiėmimo, kur jo
proto ir kuno gabumai ge-
riausia tinka; 8) duot patari-
mą darbininkam su ligom, ku-
rios nepareina nuo jų užsiė-
mimo, kreiptis pas savo šei-
mos gydytoją, su kuriuo turi
but palaikomas ryšys.

gegužinės suruošimo padėką.

Jaunuolių kuopa šią gegu-
žinę surengė talkininkaujant
4 apskričiai. SLA 4 apskri-
ties vardu dėkojam rengėjams,
piknike dirbusiems ir šokėjų
grupei "Vijurkas" iš New
Haven.

4 Apskr. Koresp. J. M.

So. Boston, Mass.

SLA 43 kuopos susirinki-
mas kviečiamas rugsėjo 9 d.,
trečiadienį, Piličių Draugijos
patalpose, 368 W. Broadway,
South Boston. Pradžia 7:30
val. Kiekvieno nario butina
pareiži šiam susirinkimui da-
lyvauti ir užsimokėti užvil-
tas duokles. Taipgi šiame su-
sirinkimui delegatai išduos ra-
portus iš įvykusio SLA 53-čio
seimo Wilkes-Barre, Pa.

Juozas Lekys

So. Boston, Mass.

S. V. Minkų padėka
I seniausio lietuviškų radio
programos Naujojo Anglijos
30 metų sukaktuvių metinį
pikniką rugpjūčio 9 d. Brock-
tone, gausiai susirinko gražios
publikos iš įvairių miestų,
miestelių. Atsilankiusieji lai-
mėjo dovanas.

Gražuolės "Miss Lithuania
of N. E." kontestą laimėjo
Joanne Antanelytė iš South
Bostono, dr. Juozo ir Onos
Antanelių dukტė. Jos palydo-
ve buvo Helen E. Kandrotas
iš Cambridge. Kiti laimėjo šo-
kio kontestus.

Nuoširdus lietuviškas ačiū
visiems atsilankiusiems sve-
čiams, prisidėjusiems prie
ruošimo ir dirbusiems pikni-
ke. Taip pat ačiū už skirtas
dovanas piknikui ir spaudai
už pranešimus.

Steponas ir Valentina
Minkai

KVIETIMAS DALYVAUTI SLA 5 APSKR. IR LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO IŠVYKOJE

SLA 5 apskritis ir Lietuvių
Spaudos klubas rugsėjo 19-20
d. ruošia dviejų dienų išvyką
į Susivienijimo vasarnami,
155 States Ave., Atlantic Ci-
ty, N. J. Kadangi išvyka bus
dvi pilnas dienas (šeštadienį
ir sekmadienį), tai norj gau-
ti nakvynę prašomi pranešti
iki rugs. 10 d. Išvykos antra-
pi, kurie vienam asmeniui
kainuos \$3.00. Norintys pie-
tuose dalyvauti, taip pat pra-
šomi pranešti iki rugs. 10 d.
Nuvykimu kiekvienas pasiru-
pinkit atskirai. Busai iš Port
Authority stoties į abi puses
kainuoja tik \$6.25, arba pasi-
rinkit su A. S. Trečioku.

Išvykos metu yra numaty-
ta pasikalbėti bei pasitarti į-
vairiais organizaciniais reika-
lais.

Maloniai kviečiame SLA ir
Liet. Spaudos klubo narius
drauge su šeimomis dalyvauti.
Išvykos reikalais kreipkitės
šiuo adresu: A. S. Trečiokas
No. 185 N. Sterling Drive,
Orange, N. J. 07050. Teleof-
nas: 201-OR-2-3610. Iš New
Jersey OR-2-3610.

Kamarys vienam kainuoja
\$3.00, o dviem — \$6.00.
Adv. S. Bredes
A. S. Trečiokas

Chicago, Illinois

Birželio 24 d. mirė Vincen-
tas Greblunas, sulaukęs dau-
giau 80 metų amžiaus. Ame-
rikoj išgyveno 59 metus. Pa-
liko žmoną Barborą, du su-
nus — dr. Vinceną ir Alber-
tą su šeimomis.

Jaunas atvažiuo lankė
Valparaiso universitetą. Buvo
ramaus budo. Laisvų pažiū-
rų. Priklausė SLA 129 kuo-
pai. Keletą metų buvo kuopos
valdyboj.

Gražus būrelis draugų ir

Pramonės darbininkų ligos
ir nelaimingi įvykiai yra toki
pat, kaip ir kitose srityse.
Tarnyba ar užsiėmimas sutei-
kia gerą progą sumažinti tas
ligas ir pagerinti sveikatą. Li-
ges ir nelaimingi įvykiai, ku-
rie pareina tiesiog nuo dar-
bo, sudaro tik mažą dalį visų
ligų pas pramonės darbinin-
kus. Tačiau tos visos sąlygos
yra beveik išvengiamos ir už
tai mokamas talyginimas pa-
gal įstatymą arba kompensaci-
je.

Pramonėj dirbančiųj sveika-
tos priežiuroj yra priimta lai-
kytis šių taisyklių:

1. Patikrinimas priimant į
tarnybą, kad garantuot tinkam-
ą darbą.
2. Visų darbininkų sveika-
tos periodinis tikrinimas, kad
apsaugot nuo susidėvėjimo.
3. Periodinė fabriko inspek-
cija, kad išaiškint ir pašalint
nesaugų darbą ir vartojamas
pavojingas medžiagas.
4. Džiovos kontrolė, varto-
jant rentgeno — X-ray spin-
dulus patikrinti plaučius, pa-
šalinant nuo darbo asmenį su
užkrečiama džiova ir išaiški-
nant apskirėtimo šaltinius.
5. Mažinti nuovargį ir nereik-
alingą įtempimą, suteikiant
patogią darbo savaitę.

Pramonėj suteikia progą su-
mažinti nelaimingus įvykius ir
pagerinti sveikatą netik darbi-
ninkų, bet per juos ir jų šei-
mų ir bendruomenės.

pažįstamų palydėjo velionį į
Lietuvių Tautines kapines.

Lai buna jam lengva šioji
žemelė.

J. Golgaudas

New Haven, Conn.

SLA 142 kp. nariams

Po vasaros atostogų pirmas
kuopos susirinkimas įvyks
rugsėjo 6 d., 2 val, 243 Front
St. Visi nariai kviečiami bu-
tina atsilankyti ne vien tik
užsimokėti mėsinį mokesčių,
bet išgirsti visų komisijų ra-
portus, ypatingai bus įdomus
raportas iš buvusio SLA sei-
mo.

Taip pat bus apkalbėta pa-
siruojamas renudiniam banke-
tui, kuris įvyks spalio 11 d.
1 val., Lietuvių Socialio klu-
bo patalpose.

Pasistenkim visi nariai at-
likti savo narystės pareigą ir
atvykti į savo kuopos susi-
rinkimą.

J. D.

Springfield, Ill.

Liepos 29 d. mirė SLA 275
kuopos narys Teodoras Rač-
kus. Dideliame nuiludime pa-
liko du sunus, Jonai ir Jūliū
bei jų šeimas.

Po pamaldų bažnyčioje bu-
vo palaidotas Kalvarijos ka-
pinėse su religinėmis apeigo-
moms.

Kuopos valdyba ir nariai
reiškiam gilia užuojautą ve-
lionies šeimai, giminėms ir
draugams.

Veronika Shimkus

Blogi namai, kur vištos gal-
čiais gieda.

Blogio blogiu nepataisysi,
tik labiau pagadinsi.

Blogis išmoko gėrį pažinti.
Blogis per blogį ir veisiasi.

Elena Kulber, BELL TELEPHONE kompanijos paviljono pa saulinėj parodoj pareigūnė, mokanti dvi kalbas, demonstruoja New Jersey "Rutos" Dainos ansamblio narėms (iš kairės į dešinę) Ruta Kidzis, Irena Fodor, Diane Berzanskis, Mary Melinis vieną budą pasakyti pasauliui, kad jos ir 1.400 kitų dainininkių bei 700 liaudies šokėjų iš visų Amerikos ir Kanados dalių rugpjūčio 23 d. Singer Bowl atliko Lietuvių Dienos programą prie 16.000 žiurovų. Miss Kulber nešioja ženklą su įrašu: "I speak Lithuanian."

GRAŽUS ĮSPUDŽIAI IŠ SLA VASARNAMIO

Šią vasarą turėjau progos atostogas praleisti garsiajam kurorte Atlantic City, N. J. Tikrai nebuvo apsirakta. Netik kad malonu buvo banguojančioje jūroje pasimaudyti, bet ir kartą pagyventi keletą dienų lietuviško aplinkumoj, SLA vasarnamy. Pirmą pažintis buvo su maloniais J. Gauronskiais, kurie šį namą

priziūri. Jie mus maloniai sutiko ir aprodė namą. Vasarnamy teko susipažinti su prof. dr. V. Kanauka ir jo broliu, veterinarijos gydytoju, J. Urbonu, Miliusku ir jo dukra, J. Kiaune, B. Tvarakun, inž. A. Didžiuliu ir jo žmonele dantų gydytoja bei mamyte, Norkum, Valadkais, SLA raštinės tarnautoja Sperauskie-

ne ir jos malonia mamyte. Teko pasikalbėti su SLA sekretore B. Pivaroniene ir išdėglobeja E. Mikužiute.

Namas susideda iš 12 kambarių ir dviejų butų, kurie nuomojami didesnėm šeimom. Rusyje yra įrengta virtuvė ir valgomas. Gali valgyti apie 50 asmenų. Kiekvienam kambariui yra po dvi lovas ir vonia. Grindys ir laiptai nuo

trečio aukšto iki rusio iškloti kilimais. Yra ir svečių kambarys. Jis papuoštas lietuviškais paveikslais, Vytim, tautine vėliava. Vasarotojai tame kambary šnekučiuojasi bei susipažįsta, kas nori, žiuri televiziją.

Patartina kiekvienam nuvažiuoti ir atostogas praleisti SLA vasarnamyje.

P. Polgrimas

Detroit, Mich.

Kuopos susirinkimas

Sekmadienį, rugs. 6 d., 10 val., Detroit, 352 kuopos valdyba ir nariai renkasi Lietuvių namuose, 3009 Tillman St. Bus priimami narių mokesčiai ir atliekami visi kiti kuopos cinamieji reikalai.

Mirė dr. Jonas Sims-Simeliunas

Po ilgos ligos, liepos 27 d. mirė SLA narys, dr. J. Sims-Simeliunas. Palaidotas rugpjūčio 1 d. Mt. Olivet kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1890 metais Lietuvoje, Joniškėlio parapijoje, Šiaulių apskr. Į JAV atvyko budamas 10 metų amžiaus.

Valparaiso universitete baigė osteopatiją, vėliau Kansas City optometrijos kursą. Gyvendamas Clevelande ir vėliau Detroit, gyvai reikėsi visuomeninėje veikloje. Priklausė Detroit SLA 352 kuopai, buvo kuopos valdybos narys, dalyvavo elėje SLA seimų, atstovaudamas 352 kp.

Kuopos valdybos ir narių vardu našlei poetei ir žurnalistei Marijai Sims reiškiu nuoširdžią užuojautą.

P. Januška

MIRĖ JUOZAS JUŠKA

Po sunkios ligos rugpjūčio 26 d. ligoninėje, Elizabeth, N. J., mirė Juozas Juška, sulaukęs 52 metų amžiaus.

Buvo kilęs nuo Utenos. Baigęs Zarasų gimnaziją Lietuvos universitete studijavo humanitarinius mokslus, o vėliau Svediją — etnografiją.

Karo metu pateko į Vokietiją. Gyveno Muenchene ir administravo lietuvių žurnalą "Naujas Gyvenimas". Iš čia po karo atvyko į Ameriką.

Dalyvavo organizaciniame gyvenime. Priklausė korp! Neo Lithuania filisterų sąjungai.

Dideliam nuliudime paliko žmoną Eleną, keturis vaikus,

—: DAINORELIS :—

SAKĖ MANE ŠIOKIĄ

Sakė mane šokią,
Sakė mane tokią,
Sakė mane ilgai mėgant,
Darbelio nedirbant.

Kaip aš galu dirbti,
Kaip galu įtkiti,
Kad nejučiau tam kaimely
Mylimo bernelio.

Anksti rytą kėliau,
Vandenilio čjau,
Čjau, čjau vandenilio
Per tėvo kiemelį.

Pakilo vėjelis,
Putė vainikėlį,
Putė, putė vainikėlį,
Vidurin kiemelio.

Jei brolelis rado
Mano vainikėlį,
Dar nešiosiu, dar dėvėsiu
Bent kelis metelius.

Jeį bernelis rado
Mano vainikėlį,
Nenešiosiu, nedėvėsiu
Neį vienos dienelės.

EINA ŠIAUCIUS

Eina šiaucius per miestelį,
Neša kurpalių maišelį,
Ir nuėjo pas tą Maušą,
Tol viešėjo, kol išaušo.

Atsibudęs persigando,
Kad kurpalių neberanda.
Batų siuti negalėsiu,
Duonos plutos neturėsiu.

Ten kunigas—pats klebonas,
Bara, šaukia iš ambono:
Jeį tu gerti nepaliausi,
Tai su Mauša pekloį bliausi.

o Lietuvoje — motiną, seserį pinėse, dalyvaujant šeimai, giminėms, draugams ir gausiam būriui pažįstamų. Po pamaldų Elizabeth bažnyčioj religinėmis apeigomis Tegul bus lengva šviesiam būvo palaidotas Rahway ka-

LIETUVOS ŽALIOJI REVOLIUCIJA

1918 metais buvo atstatyta Lietuvos respublika. Prieš tai ji buvo paversta caristinės Rusijos vakarinė provincija. Vokiečių okupacijos priespaudoje ir rusų piliečių karo sukury Lietuvos respublika sekmingai išsikovojo nepriklausomybę. Bet tik 1921 metais, po šešerių karo metų, Lietuva galėjo atkreipti dėmesį į visą energiją į ukio atstatymą. Budama žemės ukio kraštas, respublika stovėjo prieš akis ilgametinė žemės išdalinimo problema.

Prieš rusų revoliucijos įtakos pavojų, jaunutėlė Lietuvos valstybė turėjo vykdyti savo revoliuciją — vadinamą žaliąją revoliuciją, kaip atoveiksmį prieš bolševizmą. Toji žalioji revoliucija įvyko ir pavyko Lietuvoje. Ji buvo žemės ukio revoliucija — pilna termino prasme — nes ji pakeitė pusiau feodalines provincijas, kurias buvo galima prilyginti prie 18-to amžiaus Airijos, į modernią ukininkų tautą, panašią į dabartinę Daniją. Kitaip tariant, Lietuvos žemės ukio santvarka padarė pažangą, atitinkančią dvims šimtmečiams, per gan trumpą laikotarpį.

Prie caristinės santvarkos ukininkystė buvo labai primityvi. Tebuvo tik grūdų kultūra. Senoviški įrankiai buvo naudojami. Žmonės mineralinių trąšų beveik ir nevertodavo. Aišku, derlius buvo menkas: tik budavo užtektinai tekliaus vietos maitinimui, nieko nelikdavo eksportui.

ALGIRDAS BUDRECKIS

Vieninteliai gyvuliai buvo dar bo arkliai ir galvijų mažos bandos, kurių mėsa budavo sunaudota vietinėje rinkoje. Vokiečių okupacijos priespaudoje ir rusų piliečių karo sukury Lietuvos respublika sekmingai išsikovojo nepriklausomybę. Bet tik 1921 metais, po šešerių karo metų, Lietuva galėjo atkreipti dėmesį į visą energiją į ukio atstatymą. Budama žemės ukio kraštas, respublika stovėjo prieš akis ilgametinė žemės išdalinimo problema.

Tų žemdirbių pragyvenimo lygis carų laikais buvo žemas. Jų socialinė padėtis buvo nepastovi. Jų algos, kurios dažniausiai budavo mokamos ukio gaminiais, vos patenkindavo minimalinius poreikius. Užtat, po konstitucijos patvirtinimo, Lietuvos respublikos svarbiausia užduotis buvo milžiniškų dvarų nusavinimas ir žemės išparceliavimas valstiečiams.

Jau nuo 1905 m. žemės reforma buvo gyvas reikalas Lietuvoje, nes stambūs dvarininkai daugiausiai buvo absentistai rusai ir lenkai. Buvo šiek tiek progreso prieš Pirmąjį pasaul. karą. 1914 m. maždaug 50% ariamos žemės jau priklausė mažažemiams ukininkams, tačiau sklypai buvo permaži. Net iki 1918 m. 22% žemės dar priklausė sulenklėjusiems Lietuvos bajorams, pravoslavų cerkvei ir privilegijuotiems rusams.

Rusų valdžios įsakymai, paskelbti 1835 ir 1842 m., perdavė didžiulius žemės plotus rusų bajorams, pagal tvarką žemei paveldėti be teisės ją perleisti. Lietuvos vyriausybės 1918 m. gruodžio mėnesį

perėmė tokius užšaldytus dvarus (perjadok perechoda nalsjedstva).

Pirma žemės reforma laikinai suvalstybino tuos žemės plotus, kuriuos rusų 1835 ir 1842 metų įsakymai buvo pavertę dvarais be perleidimo svetimiems teisės. Tie suvalstybinti plotai turėjo būti ilgainiui išparceluoti bežemių ir mažažemių (t. y. neturinčių daugiau 5 ha.) tarpe. Tą potvarkį įteisino 1920 m. rugpjūčio 14 d. žemės reofrms įstatymas, kurio apimtis buvo išplėsta suvalstybinti privačius miškus, kurių plotai siekė per 25 dešimtines. Šis įstatymas buvo tik bandomasis, nes jame nebuvo išdėstytas nusavintos žemės parceliavimo budas.

Žemės reofrms komisijos statistika 1919 metais suskaičiavo, kad buvo apie 55,000 bežemių valstiečių ir apie 40,000 mažažemių. Lietuvos valstiečiai gyveno 9,600 kaimuose, užimdami 2 milijonus hektarų žemės. Valstiečiai skurinkai daugiausiai buvo absentistai rusai ir lenkai. Buvo šiek tiek progreso prieš Pirmąjį pasaul. karą. 1914 m. maždaug 50% ariamos žemės jau priklausė mažažemiams ukininkams, tačiau sklypai buvo permaži. Net iki 1918 m. 22% žemės dar priklausė sulenklėjusiems Lietuvos bajorams, pravoslavų cerkvei ir privilegijuotiems rusams.

Žemės reformos įstatymas, kurios paskutinė redakcija turėjo 12 skyrių, buvo ratifikuotas 1922 m. balandžio mėn. Lietuvos respublika suvalstybino be atlyginimo — kompensacijos tų nuosavybę, kurie tarnavo Bermondo A. valovo ir Virogličio avantiuristiniuose baltagvardiečių gau-

jose ir kurie dirbo Lietuvos nepriklausomybės nenaudai, kaip pvz.: sulenklėję bajorai.

Dvarai, sudarą per 80 ha. ploto ir priklausą vienam asmeniui ar šeimai, taip pat buvo suvalstybinti. Paskiau, prie tautininkų, ribotis buvo padidinta ligi 150 ha. Stambiausios ir neproduktingi dvarai buvo valstybės nusavinti reofrms reikalams. Bežemių šeimų galvos, žemdirbiai ir mažažemiai galėjo pagal įstatymą įsigyti dalinamos žemės. Tie ukininkai, ar jų teisėti įpėdiniai, kurių žemę rusų valdžia konfiskavo 1861 ir 1863, turėjo pirmenybę gauti žemės sklypus. Kiekvienas šeimos galva turėjo teisę įsigyti iki 20 hektarų. Taip pat žemė buvo dalinama mokyklom, agronomijos mokyklom bei kitoms mokslo institutams, ligoninėms, sanatoriumams, prieglaudoms ir visuomenės organizacijoms.

Žemė buvo skirstoma į keturias rusis, laipenuojama pagal žemės derlingumą. Nauji savininkai privalėjo mokėti metinius mokesčius už savo naują nuosavybę kasmet per 36 metų terminą. Mokesčiai buvo ar prekėmis ar pinigais. Kursas buvo nustatytas taip: nuo 180 ligi 252 litų už ha. pirmos rusies žemės; nuo 90 ligi 126 litų už ha. antros rusies žemės; nuo 26 ligi 54 litų už ha. trečios rusies žemės, ir nuo 18 ligi 27 litų už ha. ketvirtos rusies žemės. Nuošimčiai nebuvo reikalaujama už nesumokėtą balansą. Savanoriams ir jų šeimoms žemė buvo teikiama be jokių mokesčių.

Stambūs dvarai perėjo val-

stybės rankosna. Ankstyvesni savininkai galėjo pasilaikyti 80 ha. ploto maksimumą jų pačių pasirinktame plote. Taip pat jiems liko visi dvarų pastatai. Žemės norma buvo pakelta iki 150 ha. 1929 metais. Šis pakeitimas palietė 1,000 mažesnių dvarininkų, tačiau 700 stambiaus dvarininkams, pagal pirmąją normą, liko tik 80 ha. Valsčių teisė statmenis ir prieminą kreditą bei nuosimčių naujakuriams. Ligi 1938 metų sausio mėn. maždaug 73 milijonai litų buvo paskolomis ir subsidijomis išdalinta naujakuriams.

Buovė dvarininkai, kurių nuosavybę palietė žemės reforma, turėjo teisę gauti kompensaciją. Kompensacija buvo mokama valstybiniais vekseliais (3%). Tie vekseliai buvo keistini per 36 metų laikotarpį. 58 įstatymo pastraipai nustatė kompensaciją už žemę pagal jos vertę tarp 1910 ir 1914. Kai žemės reformos įstatymas buvo priimtas 1922 m. balandžio 3 diena, Lietuvoje galiojo ostmarkės. Kompensacija buvo pagrįsta ta valiuta, kurios kursas buvo: vienas rusiškas rublis — 2 ostmarkės. 59 pastraipa nustatė valiutą; nedaugiau kaip 480 ostmarkių už ho. Ostmarkių vertei kritus, atlyginimas pamainytas litais buvo gana mažas. Visvien Lietuvos valdžia iki 1935 m. išmokėjo buvusiams dvarininkams per 40 milijonų litų.

Valstybės žemės fondas, turįs 722.333 ha.) iki 1939 metų galo išparceliavo 717,968 ha. 38,500 sklypų perėjo į 38,500 naujakurių rankas (apie 360,

26,000 mažažemių gavo dar 90,000 ha. žemės. Valstybės ir vietos įstaigos gavo apie 34,000 ha. Organizacijos ir draugijos gavo 13,000 ha. Kai norma buvo pakelta iki 150 ha. žemės 1929 m., 150,000 ha. grįžo tiems, kurių plotai dar nebuvo išparceluoti.

Didžiausias parceliavimas įvyko Šiaulių, Ukmergės, Raseinių ir Panevėžio apskrityse. Taip pat, nemaža Zarasų, Šakių ir Seinų ukininkų gavo žemės. Naujakuriai gavo 8 ligi 20 ha. sklypus.

1924-1926 metais įvyko didžiausias parceliavimas. Kaimai buvo išdalinti į vienkienes ar kolonijas. Rėžinių žemių išdalinimas prasidėjo 1924 m. ir pasiekė aukščiausią laipsnį 1934 m. Iki 1938 m. 150,235 naujų ukų atsirado. Jie apėmė iš viso 1,577,914 ha. Iki tou 80% parceliavimo darbu buvo atlikta. Dar liko 3,250 kaimų su 400,000 ha. neišparceluotos žemės. 8 ha. ukiai buvo skaitomi pakankamu dydžiu (pagal prancuzų normą) verstis žemės ukii.

(Bus daugiau)

ATOSTOGOS

GINKŲ KRAUTUVĖJ

Ginkų šeimos saldainių krautuvė, 495 Grand Street, Brooklyne bus uždaryta iki rugsėjo 14 dienos, nes krautuvės savininkai pradėjo savo atostogas.

Blogi gandai dažniausiai pasitvirtina.

Blogi krumai geriau, negu plyna pelkė.

MIRĖ HENRIKAS BEZUMAVICIUS

Rugpjūčio 18 d. Yonkers, N. Y. po ilgos ligos mirė Henrikas Bezumavičius, sulaukęs 68 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Klovainių. Lietuvoje kurį laiką buvo aviacijos karininku, o vėliau ukininkavo.

Antrojo pasaulinio karo metu su šeima gyveno Muenchene, o iš čia atvyko į Ameriką. Į SLA įstojo 1952 m. ir buvo 126 kuopos narys. Giliam nuliudime liko žmona Marija, duktė Ligija Bie-liukienė ir artimi giminės.

JUOZO MARTINKONIO ĮPĖDINIAMS

1947 metais miręs Juozas Martinkonis yra palikęs kelis tukstančius dolerių, anksčiau gyvenusiam kun. Juozui Marcukoniui ir taipgi Broniui bei Vincui Marcukoniams. Patys Marcukoniai, arba apie juos žinantieji, malonėkite atsiliepti:

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA
41 W. 82nd St.,
New York, N. Y. 10024

DAIL. N. JASIUKYNAITĖS DARBŲ PARODA

Rugsėjo 9 d. "The Pen and Brush" galerijoje, 16 E 10th St., New Yorke, bus atidaryta dailininkės Natalijos Jasiukynaitės tapybos darbų paroda. Dailininkė neseniai grįžo iš atostogų ir dabar rūpinasi parodos reikalais. Bus išstatyta apie 30 dailininkės paveikslų. Paroda tęsis iki rugsėjo 23 d. Visuomenė iš anksto kviečiama atsilankyti į N. Jasiukynaitės paveikslų parodą.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

TEVYNĖS SKAITYTOJAMS

Kaip jau esame pranešę, savaitraštis "Tėvynė" laike atostogų, rugpjūčio mėnesį, nebuvo išleidžiama. Nuo šio numerio "Tėvynė" vėl leidžiama kas savaitę.

B. PIVARONIENĖ,
SLA Sekretorė

TEVYNĖ GAL GAUSIM GREIČIAU

Pašto Departamentas pranešė, kad generalinis pašto viršininkas John A. Gronowski daro žygius pagreitinti svetimkalbių laikraščių pristatymą skaitytojams.

I daugelį vietų "Tėvynė" taip pat pristatoma su žymiu užvilkinimu. Dėl to jau keletą kartų buvo kreiptasi į New Yorko pašta, iš kurio Tėvynė išvežiojama į kitus miestus. Praėjusią savaitę SLA centre lankėsi New Yorko pašto atsakingi pareigūnai ir po pasikalbėjimo pažadėjo laikraščio pristatymą pagerinti. Taigi, reikia laukti, kad Tėvynė greičiau pasieks skaitytojus.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis visos A. L. Tarybos suvažiavimas kviečiamas spalio 10 ir 11 dienomis, Chicagoje. Tikslī vieta bus nurodyta vėliau.

BALFO SEIMAS

Bendrojo Amerikos Lietuvos šalpos Fondo seimas bus spalio 17-18 d. New Yorko. Tai bus šios organizacijos dvylikasis suvažiavimas. Jame be seimo numatytų darbų, dar bus paminėta Balfos veiklos 20 metų sukaktis. Šiuo metu veikia 60 Balfos skyrių, kurie nuo kiekvienų 25 narių siųs į seimą po vieną atstovą.

Seimui ruoši yra sudaryta iš New Yorko veikėjų specialūs komitetas.

BUS PRAPLĖSTAS VLIKAS

VLIKO posėdyje, įvykusiam rugpjūčio 29 d. New Yorko, buvo ratifikuotas Politinės Grupės apjungti komisijos birželio 22 d. protokolai. Tuo būdu VLIKO sudėtis tampa praplėsta.

AKTORE RUTA LEE KILMONYTĖ

Praėjusį sekmadienį aktorė Ruta Lee-Kilmonytė dalyvavo pasaulinės parodos Hollywood paviljono programoje. Ta proga prie paviljono Kilmonytė padarė cemento savo rinktos atspaudą, šalia kitų žymių aktorių, įspausių žymių.

Rugp. 24 d. Ruta pasirodė New Yorko Johnny Carson televizijos programoje. Ji papasakojo apie įvykusią Lietuvos Dieną New Yorko ir naujausius įspūdžius iš Lietuvos, iš kurios ji neseniai grįžo parsiveždama savo senelę L. Kamandulienę, 85 metų amž.

LANKĖSI SLA CENTRE

Pranas Gaizauskas, SLA 236 kp. narys iš Toronto, Kanada, buvo atvykęs į New Yorką aplankyti savo seserį Oną Kazačkenienę, kuri šiomis dienomis iš Panevėžio atvažiavo į Ameriką pas savo vaikus, gyvenančius Brooklyn. Ta proga Pr. Gaizauskas aplankė SLA centro įstaigą.

LIETUVYBEI ISLAIKYTI BRASYKIM DAUGIAU JAUNIMO I SUSIVIENIJIMA LIETUVIŲ AMERIKOJE.

madienį, Royal Gardens Parke ir salėje, 990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J. Piknikas prasidės 1 valandą. Programa — 3 val. Šokiai nuo 4 val. iki 10. Įėjimas \$1.00, ženklukas — 25c.

Programoje: Lith. War Veterans Drum Corps, Shrewsbury, Mass. Sokimo kontestai. Dovanos ir kt. Piknike veiks brolių Tamošaičių iš Bostono radijo mėgėjų stotis trumpom bangom. Piknikas įvyks bet kokiam orui esant.

SEIMO KOMISIJOS

Praėjusiam SLA seime Wilkes-Barre, Pa. Laiškų skaitymo ir Aukų rinkimo komisiją sudarė: M. Miščikienė, 14 kp., O. Kaulakienė, 44 kp. ir A. Gintneris, 322 kp.

Į Skundų ir Apeliacijų komisiją įėjo: M. Michelsonienė, 43 kp., V. Brazulius, 136 kp. ir V. Simkus, 63 kp.

RADIJO PIKNIKAS

"Lietuvos Atsiminimų" piknikas bus rugsėjo 13 d., sek-

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Rugpjūčio 1, 1964

ISMOKAMOS APDRAUDOS

JULĖ POVILAITIENĖ, 44 kp., Miami, Fla., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 5, 1939 m., mirė gegužės 2, 1964 m. Velionės dukteriai, Aldonai Povilaičiutei-Shates, apdraudos išmokėta \$500.00

ONA KAZLAUSKIENĖ, 142 kp., New Haven, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 2, 1944 m., mirė birželio 25, 1964 m. Velionės vyriui, Jonui Kazlauskui, apdraudos išmokėta \$500.00

TAMAS DANILEVICIUS, 155 kp., Benld, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 31, 1907 m., mirė kovo 26, 1964 m. Laidojimo išlaidom padengti velionio apdrauda išmokėta John B. Bianchetta, Executor of the Will of Thomas Danilevich. \$150.00

ANTHONY J. MATULEVICH, 216 kp., Erie, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 6, 1926 m. Pridėtiną apdraudą paėmė rugpjūčio 2, 1949 m., mirė birželio 23, 1964 m. Velionio žmonai, Clara Matulevich apdraudos išmokėta \$1,300.00

PETER HAMICZ, 216 kp., Erie, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 9, 1950 m., mirė birželio 24, 1964 m. Velionio žmonai, Pauline K. Homicz, apdraudos išmokėta \$500.00

ALEKSANDRA BERNOTAS, 304 kp., Buffalo, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 8, 1950 m., mirė birželio 8, 1964 m. Velionės dukteriai, Ausma Bernotas-Epermanis, apdraudos išmokėta \$500.00

Viso \$3,450.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$94,632.50

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

P. Kvedarienė, 11 kp., Waterbury, Conn., sirgo 7 sav. 1 d. \$70.00
P. Povilaitienė, 11 kp., Waterbury, Conn., sirgo 6 sav. 1 d. 38.25
B. Kvederavičius, 12 kp., Naticooke, Pa., sirgo 12 sav. 108.00
B. C. Wasser, 13 kp., Minersville, Pa., sirgo 11 sav. 6 d. 68.89
V. Lastauskas, 69 kp., Rochester, N. Y., sirgo 6 sav. 64.00
S. Gaputis, 135 kp., Philadelphia, Pa., sirgo 3 sav. 2 d. 20.00
A. Matulevičius, 216 kp., Erie, Pa., sirgo 12 sav. 54.00

Viso \$413.14
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$13,253.54

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

Staiga ir netikėtai mirus

ELENAI VYZIENEI,

Jos dukrai Elenai Kulber ir seseriai Antaninai Binkins bei artimiesiems, didžiojo skausmo ir liudiesio valandoje, reiškiamė giliausią užuojautą.

A. IR L. SPERAUSKAI IR ELENA BIELKEVICIENE

SLA 126 kuopos nariui,

HENRIKUI BEZUMAVIČIUI

mirus, jo liudinčiai žmonai Marijai, dukrai Ligijai Bieliukienei ir giminėms gilią užuojautą reiškia

SLA 126 KUOPA NEW YORKE

Mylimai motinai,

ELENAI VYZIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos dukterį Eleną Kulber ir seserį Antaniną Binkins, mūsų kp. nares.

SLA 126 KUOPA NEW YORKE

Kai Mrs. O'Brien reikėjo pagalbos, tai ji atėjo iš telefono stulpo viršaus!

Telephone Cable Splicer
ROBERT A. ECKLUND

Kaikada atrodo, kad šiais laikais žmonės yra labai užimti ir negali padėti bet kam nelaimėje. Bet yra žmonių, kurie padės tuoju padėti, daugiau, nei daugelis mano. Imkim įvykį Mrs. John O'Brien kelyje Rocky Point, New Yorko. Jos vyras mums rašė:

"Aš rašau norėdamas pasakyti jums, kaip rupestingas ir suprantantis yra Mr. Robert A. Ecklund jūsų kompanijoje."

"Mano žmona važiavo keliu 25-A, kai padanga nukrito nuo jos mašinos. Ji buvo labai sukręsta ir ne nežinojo, ką daryti. Ji ėjo keliu iki pamatė jusų sunk-

vožinį ir dirbantį vyrą aukštai stulpe. Ji prisitartin ir papasakojo, kas atsitiko. Be abejojimo jis nulipo nuo stulpo ir nuėjęs prie mašinos pakaitė padangą.

"Naturalu, ji paklausė jo vardo. Ji ir aš norim jums padėkoti, kad savo kompanijoj turit tokių vyrų, kaip Mr. Ecklund. Mano žmona niekuomet taip nebuvo traktuota su tokiu mandagumu žmonių dirbančių vietoje tarnyboje."

Ar žmonės kelyje eina padėti nepažįstamiems? Taip, daug žmonių taip daro. Telefono žmonės tą atlieka. Mes labai patenkinti, kad jie tai daro.

New York Telephone
Part of the nationwide Bell System

MAZLIETUVIŲ ISVYKA

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos kasmet ruošiamas tradicinis išvažiavimas įvyksta rugsėjo 5-7 dienomis SLA vasarnamy, Atlantic City.

PAJIESKOJIMAS

Buvusių PLUNGĖS gyven-tojų jiesko Amerikos lietuvis, kas link nuosavybių. Visi atsakymai konfidencialūs. Rašykite:

Box 39,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y. 10001

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. Virginia 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingus laido-tuves. Kopyliąs suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje
NAUJIENOS Gerą savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS apsaudina vėliausias, tiksliausias ir domiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS apsaudina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj — \$13.00 metams, \$7.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusei metų, Chicagoj — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei paslauste čekį arba money orderį tokiu adresu:
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA
TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS
Isteigtas 1915 m.
6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusei metų — \$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.
— Leidžia —
Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA
Lietuvių Išeivija Amerikoje
Parašė STASYS MICHELSONAS
Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų Išeiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad Išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad Išeivikė Amerikoje musikaliai pastatė "Ausros" miestą, vėliau virtusi New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.
Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė Jūromis 3 mėnesius ir išlėpė Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvaniaj angliu kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamanių ir kūrėsi parapijos. Bet kai vėlyvą ėmė savintis musikalių katalikų nuosavybes, bažnyčios prasidėjo mustynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vieny ir kitų ėjo smarkių rungtynės.
Bet Išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.
Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalė. Mažąja jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puikl knyga dovanoms.
Parduodama be pevo. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00
Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
836 E. Broadway So. Boston 27, Mass.